

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 28. 6. 2021

Vyjádření ČSSZ k ukončené kontrole správy pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku v letech 2015 až 2018

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) respektuje Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) jako nejvyšší nezávislý orgán, který by svou činností měl mimo jiné zajistit, aby se s prostředky státu hospodařilo efektivně. Současně si však dovoluje upozornit, že právě takovéto kontroly, které se zaměřují na úzký segment činnosti orgánu státní správy bez jakéhokoliv zasazení do celkového kontextu a rámce, navíc na základě kritérií, která si NKÚ sám v průběhu kontroly stanovuje a následně na jejich základě přijímá poměrně razantní závěry směrem k účelnosti a efektivnosti činnosti správního orgánu, mohou mít zcela opačný efekt.

Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) ukončil kontrolu správy pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku v letech 2015 až 2018. Se závěry, které NKÚ uvádí ve své zprávě, Česká správa sociálního zabezpečení nesouhlasí, jelikož NKÚ nebral v potaz legislativní ani věcné připomínky opakovaně uplatňované ze strany ČSSZ, a výsledky kontrolní zprávy považuje za zkreslené.

ČSSZ opakovaně, tj. při zahájení kontroly, v jejím průběhu a rovněž v rámci podaných námitek a odvolání proti jejich vyřízení, NKÚ upozorňovala, že pojem „správa pojistného“, který byl NKÚ definován jako hlavní předmět kontroly, není právní úpravou ani věcně v podmínkách činnosti ČSSZ nijak pojmově definován či ohraničen, naopak je v činnostech ČSSZ neoddelitelný od dalších přímo souvisejících procesů, zejména provádění důchodového a nemocenského pojištění.

Pokud NKÚ považuje za chybu, že ČSSZ nehodnotí dílčí procesy samostatně, ČSSZ tento názor respektuje. Úkolem ČSSZ ale není pouze výběr pojistného, nýbrž i provádění důchodového a nemocenského pojištění. Úkoly ČSSZ jsou tak významně širší a tomu odpovídá i nastavení jednotlivých procesů a personální systém postavený na vzájemné zastupitelnosti napříč jednotlivými agendami, díky čemuž se ČSSZ dokázala vypořádat s celou řadou mimořádných situací včetně ekonomických krívek a například i současné pandemie. ČSSZ musí zajistit včasnou výplatu dávek důchodového a nemocenského pojištění a současně vybrat pojistné. Dlouhodobě ČSSZ tyto činnosti

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

zajišťuje kontinuálně, bez výpadků, nadstandardně, přestože musí často prioritizovat a reagovat na četné změny právní úpravy a velmi krátké legisvakanční lhůty.

NKÚ tak navzdory opakovaným zásadním námitkám ČSSZ definoval v rámci kontroly „správu pojistného“ v důsledku zcela svévolně a označil ji pro účely této kontroly za období „správy daní“. Přitom naprosto opomenul zcela jinou právní i funkční podstatu pojistného a daní v rámci veřejné správy České republiky, zejména skutečnost, že pojistné na sociální zabezpečení přímo zakládá nároky zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných v oblastech důchodového a nemocenského pojištění, a ohledně kontroly správnosti postupů zaměstnavatelů v této oblasti proto existuje celospolečenský zájem kvalitativně velmi odlišný než v případě výběru a správy daní. NKÚ při takto chybně vymezeném předmětu kontroly návazně vyžadoval podklady ke kontrole na základě mnohdy zcela nevhodně postavených premis, což nevyhnutelně vedlo k zásadním pojmovým nesrovnalostem a nekorektnímu srovnávání s jinými orgány veřejné moci.

NKÚ opomenul některá objektivní fakta včetně zcela racionálních argumentů, které ČSSZ uvedla jako zdůvodnění koncepce kontrolní činnosti u zaměstnavatelů. Povaha této činnosti je u ČSSZ výrazně odlišná od kontrolní činnosti jiných orgánů veřejné moci, neboť je dlouhodobě a tradičně prováděna na principu periodicity pravidelně u všech zaměstnavatelů tak, aby míra právní jistoty zaměstnavatelů i zaměstnanců, právě v oblasti důchodového pojištění s přímým dopadem do budoucích důchodových nároků zaměstnanců nebo v oblasti administrace dávek nemocenského pojištění, byla pokud možno trvale optimální. NKÚ však postavil celý hodnoticí model na komparaci ČSSZ se dvěma zcela odlišnými institucemi (Finanční správou ČR a Celní správou ČR), přičemž žádný z těchto subjektů nekontroluje činnosti zaměstnavatelů s přímým dopadem do nároků vyplývajících ze sociálního pojištění zaměstnanců. Provádění kontrol ze strany ČSSZ je zcela v souladu s právním řádem ČR, četnost kontrol neupravuje žádný právní předpis, ačkoliv se NKÚ odvolává na zákon o majetku státu ČR, který však četnost kontrol výslovně neupravuje.

Zásadním argumentem proti celkovému vyznění kontroly NKÚ je dále sama skutečnost, že ČSSZ dlouhodobě vykazuje téměř absolutní úspěšnost ve výběru pojistného (více než 99 %), a to mj. právě díky důslednému postupu v rámci kontrolní činnosti a velmi racionálním, přiměřeným, a přitom efektivním způsobům výběru a vymáhání pohledávek na pojistném. Pro ČSSZ je proto velmi obtížně pochopitelné, jak mohl NKÚ s vědomím těchto zcela objektivních skutečností dospět ke svým závěrům.

Oddělení komunikace ČSSZ

Přihlaste se k odběru našeho newsletteru a získejte přehled o tom, co vás zajímá.

K odběru novinek se můžete přihlásit přímo na webu:

<https://www.cssz.cz/web/cz/odber-novinek> nebo naskenováním QR kódu:

